

Taitus **Teik pasi Pol hani Taitus** **Kakain ti haxewai teik pepa** **ie.**

Pol tel aposel tai teik pas ie hani Taitus sai 34 ahang muhin ti Jises moih aliawa ape Haeu waxi i hani tesol tonan. Taitus kumahe Ju, i Grik. I soh ti Jises Kraiss lokon ti Pol kaxi ahuhuti meng solian ti Jises. Hina ngain i huali Pol ailei puase Haeu. Lalu puas tesol tesol haniwa tataen texux xux Krit ape Pol tiheli Taitus ngahatiaia teka kahikahi Jises ien. Leili teik pepa ie Pol kakak sale kilamiaia masiwi ti teka kahikahi Jises leili Krit. I hahongo Taitus ka kanipetiwa teka woinakon hanau kakai Haeu. Tin i kaxi haxewa hani Taitus saun tenen na Taitus hanaua teka kahikahi Jises.

¹ Teik pas ie tataiak nga Pol tel unau Haeu ma tin tel ti tesol aposel ti Jises Kraiss. Haeu kilami nga haxoxoi namili teka seilon i kilamiwen tetan. Nga hanau laha lawe waliko salan ti hahanau Jises Kraiss lehe laha sohot seilon sawisawin tenen Haeu pahan.

² Na namilolaha xoxoan ti Haeu ma laha hong usi nauna ti Jises, pon laha mon ti atengiaia tonain kapi Haeu ti tap tahi tapoan. Masin ti Haeu kaxi haniwen teka seilon tetan ti kuewen wanen. Kako tioi ka salan nake Haeu malang puputa.

³ Haeu tel awaiakako hoi i kilamiwen tehu taun ti teka seilon hong tioi kakaian. Aile ape i unau nga kaxiaia meng solian ti Jises Kraiss.

⁴ Nga tai hahani o Taitus. O masin natuk wanen nake nga huali o soh ti Jises Kraiss usiwa xoxoi namilokako teka kahikahin.

Nga kamei Haeu tel Tamakako ma Jises Kraiss tel awaiakako aile kola haniem lalape soliaialalu ma hatona hasoliai tiam.

Nauna ti Pol hani Taitus sale kilamiai masiwi ti teka kahikahi Jises Kraiss

⁵ Nga hana hamalumini o texux xux Krit lehe o aile tinami puasain leili teka kahikahi Jises Kraiss ti ien. Kilami ngahoa teka masiwi ti neinialaha leili taon tehu tehu ti Krit masin ti nga nauen o.

⁶ Nameniwa, tel tel masiwi ti kahikahi Jises Kraiss, i kewa seilon sawisawin ti tap tel pon su-luan. I kewa seilon tenen lawe i hahamalum kapi tel axoan. Natun tin kewa namilolaha xoxoan ti Jises Kraiss lehe seilon liai paxai tioi laha akaik tenen malang pikipik ma malang tahiai kakai taman tinan.

⁷ Tel tel masiwi ti kahikahi Jises i kewa seilon sawisawin nake Haeu hani i ailei puasain tenen pate tuah. I kewa kumahe seilon ti hanasanas ma lengean kosenan. I kewa kumahe seilon ti unumiai unum ailan ma hileiai seilon liai. I kewa malang pisiai seilon liai ti ukei soxialaha.

⁸ I ke nonoa seilon tenen i waxi amuke auni seilon liai hani leili ingan ma i waheni saun solian. Namilon kewa xewan ma lawe i aile saun sawisawin hani seilon liai. I elieliwa usiai nauna ti Haeu ma tahiai isian ti ailei saun lialun.

⁹ Teka masiwi ti kahikahi Jises o kilami, lato tu xoxoa ti meng solian ti Jises Kraiss masin ti lato hongoen nake i salan wanen. Na lato aile ukek ien lato pon hawane hualiai seilon liai lehe

laha usi hawane nauna tenen sawisawin. Ape teka laha kak wawatakai nauna sawisawin ti Jises, lato pon nexi hasawi hanialaha ka kakaialaha kumahe salan.

Pol kakak sale teka laha hahanau seilon waliko tenen puputa

¹⁰ Nga kak ukek ie nake kilan seilon ien tale tehitolaha hani nauna tenen sawisawin. Lato hahanau seilon waliko tenen kumahe tuah ma tap pupuasan tuahe ti pulutialaha lehe laha soh kakaialato. Lato ukek ka hatesol kahikahi Jises puas usiwa saun ti teka Ju ailei kikilam ti kotiai uli walikoulaha lehe i kola ka laha seilon ti Haeu.

¹¹ Haliniwa lato hanau teka kahikahi Jises nake hanauan ti lato i halialu xoxoi namili kilan seilon ti Jises Kraiss. Hatesol seilon ti ing tehu tehu namilolaha ti Jises Kraiss i put. Lato hanau puluti teka seilon tuahe ti waxiai moni.

¹² Masin ti tel seilon anesoan lalap i toto Krit ti kuewen kakak sale teka akikin ti Krit i ukek, “Tekal seilon ti Krit weli puputa ma seilon tenen tap wanen lolaha. Tin pate nunuxa tuahe weli angiang.”

¹³ Teik kakai tel seilon ien salan wanen. Aile ape hasawi elieliwa teka kahikahi Kraiss lehe lato tu xox ti nauna tetan.

¹⁴ Lato kum hong sohosoh meng ti teka Ju tua aile tanomi ma nauna ti teka laha watakai waliko tenen salan ti Jises Kraiss.

¹⁵ Tekal seilon sawisawin laha usi hahatapo kakai Haeu, tap tenen waliko laha aile i pon nakaxui haloloa laha. Tuahe teka seilon pate lialun laha kum soh ti Jises Kraiss, lawe waliko laha aile i nakaxui haloloa laha. Laha seilon

tenen namilolaha mewenae lialun ma laha kum tioi waliko tenen ewi ma na lialun.

¹⁶ Laha ukek laha tioi Haeu tuahe puasalaha ma woulaha kola ka laha kum nam waxi i. Laha tahi kakai Haeu, tap tenen waliko laha aile solian. Aile ape Haeu nam watakai hawane laha.

2

Pol nau Taitus sale hanau teka kahikahi Jises Krai

¹ Tuahe o Taitus hanaua teka kahikahi Jises lawe waliko tenen i usi hahawane nauna ti Jises Krai.

² Naua teka wawan salaimat ailei saun solian lehe teka seilon hong kakai alaha. Namilolaha kewa xewan ma lawe laha tahiwa isialaha ti ailei saun lialun. Namilolaha kewa xoxoan ti Haeu, laha waheniwa seilon liai ti leili atelaha ape kalak laha tunahi kawatan tenen tenen, laha tu xoxoa usiai Jises Krai.

³ Tin masin naua teka hehin salaimat ailei saun tenen i kola ka laha puas usi ma sameni Haeu. Laha kum misahi puputini seilon liai ma kum pupuhei unum ailan. Laha ke nonoa hanau seilon liai ailei saun solian.

⁴ Na laha sohot hehin tenen ien, laha pon hanau teka hehin uluha ti waheniai teka axoalato ma natulato.

⁵ Tin laha pon hanau alato sale tahiai isialato ti ailei saun lialun lehe lato aile hawane saun solian wanen. Na i sohot ukek, teka hehin uluha soli hawane ti ngahatia i tonalato, lato hong usi kakai axoalato ma aile hasolia hani seilon liai. Na lato puas usi hatapo tesol nauna ie, tap tel seilon i pon kak teheniai kakai Haeu.

⁶ Hanau hetekiewa teka wawan uluha tahiai isialato ti ailei saun lialun.

⁷ Taitus, puki o ailewa saun solian ti lawe waliko o aile lehe seilon liai paxai ukene. Ti na o hanau teka kahikahi Jises, hanau hawanewa laha ti leili atem wanen kumahe tuahe ti ukei kahum. Hanau aluiniwa seilon lehe laha hong mataini kakaiam.

⁸ Lawe hapuasawa kakain salan lehe laha kum howini halialu kakaiam. Na o aile ukek ien, teka laha hil wawataakai puasakako laha tahunos nake laha kum pon tunahiai lialun ti kako teka kahikahi Jises.

⁹ Hanaua teka unau seilon sale hong usi hat-apoi kakai teka masiwi ti lato. Lato puas elieliwa lehe teka masiwi amuke lato. Lato kum ailele tenen kak pahopah.

¹⁰ Lato kum xuuxuina soxiai teka masiwi ti lato, lato kolawa ka lato malang pipis lehe teka seilon liai paxai waheni saun solian ti lato ape pahalaha is eliel hongoi meng solian ti Haeu tel awaiakako.

¹¹ Nga hone o hanau seilon ukek ien nake Haeu kola haniwen lawe seilon wawahen tetan ti i awai kaha ti kawatan ti lialui woukaha. I awai kaha nake ti lalape soliaian, kumahe nake ti soliai puasakaha.

¹² Ti soliaian Haeu hanau kaha ka kum ailele saun tenen i wataakai ma kum hahaxoxo namilokaha ti ailei waliko tenen lialun. Tuahe ti kaha tutuen he tehu pon ie, kaha tahiwa isiakaha ti ailei saun lialun ape ailewa saun tenen sawisawin ti Haeu amuke.

¹³ Ti kaha puas usiusi nauna ien, kaha mon amumuke aliai Jises Krai hetekie lalape xewaian

ma pohen. I Haeu tel Masiwi ti kaha ma awa-
iakaha.

¹⁴ Jises Krai mat oxoxiakaha ti hahitake nenein ti saun lialun ma nuhi haunia leilokaha lehe kaha sohot seilon tetan, teteka pate isian ailei saun solian ti Haeu pahan.

¹⁵ Taitus, pahak o hanaua teka kahikahi Jises Krai hatesol waliko ien. Hualiwa laha ti tu xox usiai nauna ti Haeu ma hasawi elieliwa teka laha kum puas usi waliko ti o hahanau. Aile kewak ien nake o masiwi ti laha. Aile ape kum hahalali tel na seilon kak teheni kakaiaim.

3

Nauna ti Pol sale saun ti teka kahikahi Jises Krai

¹ Hanamena kapitiniwa teka kahikahi Jises ti Krit paxai tioiai nenein ti teka masiwi nahikei xux ma taon tehu tehu ma hong usialaha. Lato kewa hahawian ti aile hasolia haniai seilon liai.

² Naua lato kum misahi puputini ma kum hihilei seilon liai, lato namiloi hetekiewa laha ma paxai tioiwa laha pate seilon tuah.

³ Nameniwa ka imat ti kako sohot kahikahi Jises kako tap namilokako. Kako tahi kakai Haeu ma hina seilon laha neini hasele kako ti Haeu. Kako ateini ailei saun lialun, pahakako amukean ma ailean. Namilokako lialun hani teka seilon nake laha hina waliko tenen kako tap ma kako aile halialu seilon liai. Lawe laha tumui hawane kako ma kako tumui hawane laha.

⁴ Ti woukako pate lialun tutuen, Haeu aile kola soliaian hetekie wawahen tetan hani kako.

⁵ I awai kako ti kawatan ti lialui woukako kumahe nake kako aile saun sawisawin tuahe

nake i tahane kako. I haniwen kako Holi Spirit ti nuhi haunia i leilokako lehe kako lioi saun lialun. Aile ape aope ie kako seilon haun, kako sohotuen seilon ti Haeu.

⁶ Nake Jises Krai mat awaiakako ti kawatan ti lialui woukako, Haeu hani halapa kako Holi Spirit ti kapitiakako.

⁷ Ti lalape soliaian Haeu hasawi wasolakako kapin. I aile ukek ien lehe kako sohot natun ape kako mon ti ukei tonain kapin leili tonan ti tap tahi tapoan.

⁸ Kakain ti nga kaakane o salan wanen. Aile ape hanau matuhiniwa teka kahikahi Jises tesol nauna ien lehe lato hani hatapo lato ailei saun solian. Tesol nauna nga hahanau o, puasan pate solian ti lawe seilon.

⁹ Siawa ti teka lawe laha heheitoh lalolal, kakak kasia sale nenex ti matahaun ma laha kak hapat-apat sale nauna ti Moses. Saun tenen ien kumahe solian ma tap pupuasan.

¹⁰ Na hina seilon i hatano wasolamuto tesol kahikahi Jises, kakane hasawiwa lato. Na lato kum hong, halini tuhiwa lato. Muhin ien na lato kum hong ulea, kum huhukuma kapi lato.

¹¹ Seilon tenen ien namilon i sel hawane ti Haeu ape puki lialui woun sului i.

Tiliai kakai Pol

¹² Ti na nga taloa tel ti Atemas ma na Tikikus haniwa kapim saitiam, eliel ngahoa nonoam han-ima kapik ti tehu taon Nikopolis. Nga ailewen namilok ka nga to ien ti taun ti waiwain.

¹³ Apolos ma tel seilon anesoan lalap ti nauna ti teka Rom axan Senas, na lalu tahiawa Krit,

elieliwa hualialalu. Na lalu lua ulea, potongeniwa lalu waliko tenen ti lalu tap.

¹⁴ Tiliai kakaiak, hanaua teka kahikahi Jises ti hani hatapoi tupualato ailei saun solian lehe lato pon hualiai teka laha kamekam huhual. Na lato aile ukek ien, soliai nanahialato i kau anan.

¹⁵ Nga ma teka kahikahi Jises kapik, amite ukek ngain solian haniwa amuto. Amuam ti amite haniwa tesol kahikahi Jises ti Krit lato waheni amite.

Solian ti Haeu kapimuto hatesol.

KAKAI HAEU
The New Testament in the Seimat language, The
Ninigo Islands, Manus Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tok ples Seimat, Manus Provins,
Niugini

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Seimat

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-10-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

9fa179b2-dd20-5dbd-9745-1fb6d5f9b415